

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК
УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ НАУКОВИЙ ЦЕНТР
ІНСТИТУТ ҐРУНТОЗНАВСТВА ТА АГРОХІМІЇ
імені О. Н. СОКОЛОВСЬКОГО

АГРОХІМІЯ і ҐРУНТОЗНАВСТВО

МІЖВІДОМЧИЙ
ТЕМАТИЧНИЙ
НАУКОВИЙ
ЗБІРНИК

83

2015
International
Year of Soils

ХАРКІВ – 2015

Агрохімія і ґрунтознавство. Міжвідомчий тематичний науковий збірник.
Випуск 83. – Харків: ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського», 2015. – 114 с.

AGROCHEMISTRY AND SOIL SCIENCE. Collected papers.
No. 83. Kharkiv: NSC ISSAR, 2015. 114 p.

Збірник публікує наукові статті за результатами теоретичних, експериментальних та методичних досліджень з актуальних напрямів ґрунтознавства, агрохімії, агроєкології, землеробства та інших наук, які містять оригінальну інформацію та обґрунтовані висновки.

Згідно з наказом МОН України від 29.12.2014 № 1528 збірник внесено до Переліку наукових фахових видань України в галузях сільськогосподарські і біологічні науки за спеціальностями:

03.00.18 – ґрунтознавство (біологічні науки),

06.01.03 – агроґрунтознавство і агрофізика (сільськогосподарські науки),

06.01.04 – агрохімія (сільськогосподарські науки).

Мови видання: українська, російська, англійська

Редакційна колегія:

С.А. Балюк д.с-г.н. (відповідальний редактор); ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського»
Н.А. Білова д.б.н.; Академія митної служби України
Д.С. Булгаков д.б.н.; Інститут ґрунтознавства ім. В.В. Докучаєва (Москва, Росія)
В.Ю. Гончаренко д.с-г.н.; Інститут овочівництва і баштанництва НААН
М.О. Горін д.б.н.; Харківський національний аграрн. ун-т ім. В.В. Докучаєва
Г.М. Господаренко д.с-г.н.; Уманський національний ун-т садівництва
Ю.М. Дмитрук д.б.н.; Чернівецький національний ун-т ім. Ю. Федьковича
Л.В. Єтеревська д.с-г.н.; ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського»
Т.М. Лактіонова к.с-г.н. (відповідальний секретар); ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського»
В.В. Лапа д.с-г.н.; РУП «Інститут ґрунтознавства та агрохімії» (Мінськ, Білорусь)
М.В. Лісовий д.с-г.н.; ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського»
В.В. Медведєв д.б.н.; ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського»
М.М. Мірошніченко д.б.н. (заст. відп. редактора); ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського»
Е.М. Молчанов д.б.н.; Інститут ґрунтознавства ім. В.В. Докучаєва (Москва, Росія)
Б.С. Носко д.с-г.н.; ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського»
С.М. Польшина д.б.н.; Чернівецький національний ун-т ім. Ю. Федьковича
Є.В. Скрильник д.с-г.н.; ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського»
Д.Г. Тихоненко д.с-г.н.; Харківський національний аграрн. ун-т ім. В.В. Докучаєва
А.П. Травлєєв д.б.н.; Дніпропетровський національний університет
Р.С. Трускавецький д.с-г.н.; ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського»
А.І. Фатєєв д.с-г.н.; ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського»
Ю.Л. Цапко д.б.н.; ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського»
С.Г. Чорний д.с-г.н.; Миколаївський державний аграрний університет

Склад редакційної колегії затверджено Вченою радою ННЦ «ІГА імені О.Н. Соколовського», протокол № 4 від 14.03.2014 р.

Рік заснування: 1966

Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 20942-10742Пр

Засновник: Національний науковий центр «Інститут ґрунтознавства та агрохімії імені О.Н. Соколовського» (ННЦ ІГА) вул. Чайковська, 4, м. Харків, 61024, тел. (057) 704-16-69
e-mail: soilscience @ukr.net
www.agrosoil.yolasite.com

Збірник представлено

- на порталі Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського, www.nbuv.gov.ua
- у загальнодержавній реферативній базі даних (РБД) «Україніка наукова»
- у виданні УРЖ «Джерело» Інституту проблем реєстрації інформації НАН України (ІПРІ)

Збірник індексується

наукометричною базою даних РІНЦ (Російський індекс наукового цитування)

Рекомендовано до видання Вченою радою ННЦ ІГА, протокол № 12 від 10.07.2015 р.

ISSN 0587-2596

© Національний науковий центр
«Інститут ґрунтознавства та агрохімії
імені О.Н. Соколовського»

ЗМІСТ

ГРУНТОЗНАВСТВО

Руссва С., Розлога Ю., Лунгу М., Вінтіла Р., Лактіонова Т. Бази даних ґрунтів Болгарії, Молдови, Румунії та України і їх роль у європейському ґрунтовому інформаційному просторі.....	5
Трофименко П.І., Борисов Ф.І. Наукове обґрунтування алгоритму застосування камерного статичного методу визначення інтенсивності емісії парникових газів із ґрунту.....	17
Пліско І.В. Оцінка вартості біологічного потенціалу продуктивних земель України.....	24
АГРОХІМІЯ	
Найдонова О.Є., Шедєй Л.О., Сябрук О.П., Акімова Р.В., Гвоздик В.Б. Застосування мікробного препарату поліміксобактерину за вирощування соняшника в органічному землеробстві.....	31
Гладкіх Є.Ю. Агроекологічні аспекти застосування мінеральних добрив у сільськогосподарському виробництві.....	36
ОХОРОНА ТА ВІДНОВЛЕННЯ ГРУНТІВ	
Куценко М.В. Локальне протиерозійне зонування земель.....	42
Чорний С.Г., Хотиненко О.М., Волошенюк А.В. Трансформація протидефляційної стійкості ґрунту в контексті сучасних змін клімату.....	49
Дрозд О.М., Афанасьєв Ю.О., Рябцев М.П., Ніколюк В.І. Засолені поди півдня Херсонської області та їх використання в сільськогосподарському виробництві (на прикладі подів Каланчацького району).....	54
Левенець В.В., Діордиця В.А., Щур А.О., Авраменко М.О., Євсєєва Є.І., Усіков М.П. Характеристика стану техногенно змінених ґрунтів житлового селища.....	60
Воротинцева Л.І. Використання кальцієво-залізовмісних відходів для окультурювання зрошуваних мінералізованими водами і техногенно забруднених ґрунтів.....	67
ІСТОРІЯ НАУКИ	
Мигунова Е.С. Выдающийся отечественный почвовед К 150-летию со дня рождения Г.Н. Высоцкого (1865-1940).....	74
РОБОТИ МОЛОДИХ УЧЕНИХ	
Зубковська В.В. Оцінка фосфатного стану ґрунту на основі показників фосфат-буферності.....	80
Криlach С.І. Оптимальна модель посівного шару чорнозему типового та її переваги.....	83
Хижняк І.М. Особливості профільної будови і властивостей алювіальних ґрунтів у заплавах річок Мерла та Лопань у Харківській області.....	89
Гетманенко В.А., Папірний М.А. Трансформація органічної речовини компостів у процесі біоконверсії за даними іч-спектроскопії.....	93
Філімончук Я.С. Вплив агрохімічного фону чорнозему типового та безпосередньо внесених добрив на мінеральне живлення рослин гречки.....	97
Вега Н.І. Зміна вмісту лужногідролізованого азоту в темно-сірому опідзоленому ґрунті під впливом мінерального удобрення ячменю ярого.....	100
Нікітіна О.В., Кривда Ю.І. Вміст калію в основній і нетоварній частинах урожаю культур польової сівозміни залежно від норм добрив і систем удобрення.....	104
Рассадіна І.Ю. Ефективність застосування мінеральних добрив під рижий ярий на чорноземі опідзоленому.....	107
Артем'єва К.С. Ефективність позакореневих підживлень рідкими органо-мінеральними добривами посівів ячменю ярого.....	110

CONTENT

SOIL SCIENCE

- Rousseva S., Rozloga I., Lungu M., Vintila R., Laktionova T.**
Soil databases of Bulgaria, Moldova, Romania and Ukraine, and their participation in the European soil information continuum..... 5
- Trofymenko P.I., Borisov F.I.**
The scientific substantiation of the algorithm of applying the chamber static method for determining the intensity of hotbed gases emission from the soil..... 17
- Plysko I.V.**
Cost estimation of biological potential of productive lands in Ukraine..... 24

AGROCHEMISTRY

- Naydyonova O.E., Tsygichko G.O., Shedey L.A., Syabruk O.P., Akimova R.V., Gvozdyk V.B.**
Application of microbial preparation polymyxobacterin at sunflower cultivation in organic farming..... 31
- Hladkikh Ye.**
Agroecological aspects of the application of mineral fertilizers in agricultural production..... 36

SOIL PROTECTION and RECLAMATION

- Kutsenko M.V.**
Local anti-erosion land zoning..... 42
- Chornyy S.G., Khotinenko O.M., Voloshenyuk A.V.**
The transformation of soils wind erodibility in the context of modern climate change..... 49
- Drozd O.M., Afanas'yev Yu.O., Ryabtsev M.P., Nikolyuk V.I.**
Saline pods of south Kherson regions and their using in agricultural production (for example Kalanchak pods)..... 54
- Levenets V.V., Diorditsa V.A., Shchur A.A., Avramenko N.A., Evseeva E.I., Usikov M.P.**
Characteristic of the state of technogenic changed soils of residential township..... 60
- Vorotyntseva L.I.**
Application of calcium-iron production waste for irrigated by mineral waters and technologically contaminated soils improving..... 67

HISTORY OF SCIENCE

- Migunova Ye.S.**
Shining domestic soilscientist
To the 150 th anniversary of G.N. Vysotsky (1865-1940)..... 74

YOUNG SCIENTISTS RESEARCHES

- Zubkovska V.V.**
The soil phosphate status assessment based upon the phosphate buffer capacity indices..... 80
- Krylach S.I.**
Optimum model of sown layer of chernozem typical and its advantages..... 83
- Khyzhnyak I.M.**
The features of profile composition and properties of the alluvial soils in the floodplains of Merla and Lopan rivers in Kharkiv region..... 89
- Hetmanenko V.A., Papirny M.A.**
Organic matter transformation of composts during bioconversion according to IR-spectroscopy... 93
- Filimonchuk Ya.S.**
Effect of agrochemical background of chernozem typical and fertilizers on mineral nutrition of buckwheat plants..... 97
- Vega N.I.**
Changing alkali hydrolyzed forms of nitrogen in dark gray podzolized soil under the influence of mineral fertilization of spring barley..... 100
- Nikitina A.V., Kryvda J.I.**
The content of potassium in the basic and not commodity parts of a yield of cultures in a field crop rotation depending on rates and systems of fertilizers..... 104
- Rassadina I.Yu.**
Efficiency of mineral fertilizers under false flax on chernozem podzolized..... 107
- Artemyeva K.S.**
Efficiency of spray fertilization with liquid organic and mineral fertilizers on spring barley crop..... 110